

VF

VERGİ FREKANSI

AYLIK VERGİ BÜLTENİ

2024/KASIM

TÜRK VERGİ MEVZUATINDAKİ YENİLİKLER ve DEĞİŞİKLİKLER

176 Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu Sirküleri Yayımlanmıştır.

01.11.2024 tarihinde enflasyon düzeltmesi uygulamasına ilişkin aşağıda özet bilgilerine yer verilen ve önemli nitelikte açıklamalar içeren 176 Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu (VUK) Sirküleri Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından yayımlanmıştır.

❖ Topplulaştırılmış yöntemlerden basit ortalama yöntem kullanılarak stokların enflasyon düzeltmesine tabi tutulmasında katsayılar hesaplanırken enflasyon düzeltmesinin uygulandığı en son geçici vergi dönemi ya da hesap dönemi sonundaki fiyat endeksinin dikkate alınması gerekmektedir.

❖ Ar-Ge ve Tasarım İndirimi ile İndirimli Kurumlar Vergisi Uygulamalarında indirim konusu harcamaların enflasyon düzeltmesine tabi tutulmasından kaynaklı olan fark tutarların dikkate alınmaması gerekmektedir.

❖ İstisna veya indirimli orana tabi kazancı bulunan mükelleflerin enflasyon düzeltmesinden kaynaklı kar/zarar tutarlarının bu kazançta isabet eden kısmını tespit edip bu tutarı da istisna veya indirimli orana tabi kazanç gibi dikkate almaları gerekmektedir.

❖ 2024 ve sonraki dönemlerde finansman gider kısıtlamasının tespitinde düzeltilmiş bilançodaki tutarların dikkate alınması gerekmektedir.

❖ 2023 hesap döneminde yapılan enflasyon düzeltmesi kaynaklı oluşan gelir ve/veya giderlerin 2024 yılında söz konusu bilanço hesaplarındaki değişim nedeniyle gelir tablosunda gelir ve/veya gider etkisi yaratması durumunda bu etkilerin 2024 hesap dönemi vergi matrahının tespitinde dikkate alınmaması gerekmektedir.

Sirkülerin tam metnine aşağıda yer alan bağlantı linkinden ulaşılabilir.

https://gib.gov.tr/sites/default/files/fileadmin/mevzuatek/vuksirku176_01112024.pdf

9075 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı Yayımlanmıştır.

01.11.2024 tarih ve 32709 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 9075 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile Gelir Vergisi Kanunu’nun Geçici 67’nci maddesi uyarınca tevkif suretiyle vergilendirilen menkul sermaye iratlarına uygulanan vergi tevkifat oranlarında arttırım yönünde değişiklik yapılmıştır.

9075 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 2006/10731 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının eki Karar (BKK)’da yapılan değişikliklerden bazılarında aşağıda yer verilmiştir.

❖ 01.11.2024 tarihinden itibaren vadesiz ve özel cari hesaplara ödenecek faizler ve kar payları ile söz konusu tarihten itibaren açılan veya vadesi yenilen vadeli hesaplara ödenecek faizler ve kar paylarına uygulanacak tevkifat oranları aşağıdaki gibidir.

- ♦ Kur korumalı vadeli mevduat/katılma fonu hesapları ile döviz-tevdiat/döviz cinsi katılma fonu hesaplarından dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevrilen mevduat/katılma hesaplarından; 6 aya kadar (6 ay dâhil) vadeli olanlarda % 10, 1 yıla kadar (1 yıl dâhil) vadeli olanlarda % 7,5, 1 yıldan uzun vadeli olanlarda %5
- ♦ Altın cinsinden mevduat/katılma fonu hesaplarından dönüşüm fiyatı üzerinden Türk lirasına çevrilen mevduat/katılma hesaplarından; 6 aya kadar (6 ay dâhil) vadeli olanlarda % 10, 1 yıla kadar (1 yıl dâhil) vadeli olanlarda % 7,5.

❖ 01.11.2024 tarihinden 31.01.2025 tarihine kadar (bu tarihler dahil) vadesiz ve özel cari hesaplara ödenecek faizler ve kar payları ile söz konusu tarihler arasında açılan veya vadesi yenilen vadeli hesaplara ödenecek faizler ve kar paylarına uygulanacak tevkifat oranları aşağıdaki gibidir.

- ♦ Vadesiz, ihbarlı ve özel cari hesaplar ile 6 aya kadar (6 ay dâhil) vadeli hesaplarda %10,
- ♦ 1 yıla kadar (1 yıl dâhil) vadeli hesaplarda %7,5,
- ♦ 1 yıldan uzun vadeli hesaplarda %5,

❖ 01.11.2024 tarihinden 31.01.2025 tarihine kadar (bu tarihler dahil) iktisap edilen bankalar tarafından ihraç edilen tahvil ve bonolardan ve fon kullanıcısının bu bankalar olduğu varlık kiralama şirketleri tarafından ihraç edilen kira sertifikalarından elde edilen gelir ve kazançlara uygulanacak tevkifat oranları aşağıdaki gibidir.

- ♦ Vadesi 6 aya kadar (6 ay dâhil) olanlara sağlanan gelirlerden %10,
- ♦ Vadesi 1 yıla kadar (1 yıl dâhil) olanlara sağlanan gelirlerden %7,5,
- ♦ Vadesi 1 yıldan uzun olanlara sağlanan gelirlerden %5,

- ◆ 6 aydan az süreyle (6 ay dâhil) elde tutulanların elden çıkarılmasından doğan kazançlardan %10,
- ◆ 1 yıldan az süreyle (1 yıl dâhil) elde tutulanların elden çıkarılmasından doğan kazançlardan %7,5,
- ◆ 1 yıldan fazla süreyle elde tutulanların elden çıkarılmasından doğan kazançlardan %5,

❖ BKK'nın Geçici 4'üncü maddesi uyarınca uygulanmakta olan %0 oranının uygulamasına devam edilebilmesi için tahvil, bono ve kira sertifikalarının son iktisap tarihleri olan 30.10.2024 tarihi 31.01.2025'e uzatılmıştır.

❖ BKK'nın Geçici 5'inci maddesi uyarınca uygulanmakta olan %7,5 oranının uygulamasına devam edilebilmesi için ipotek teminatlı menkul kıymetler, varlık teminatlı menkul kıymetler, varlığa dayalı menkul kıymetler ve varlık teminatlı menkul kıymetlerin son iktisap tarihleri olan 30.10.2024 tarihi 31.01.2025'e uzatılmıştır.

Cumhurbaşkanı Kararı'nın tam metnine aşağıda yer alan bağlantı linkinden ulaşılabilmektedir.

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/11/20241101-4.pdf>

5 Sıra Numaralı Elektronik Defter Genel Tebliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ Yayınlanmıştır.

08.11.2024 tarih ve 32716 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5 Sıra Numaralı Tebliğ ile 1 Sıra Numaralı Elektronik Defter Genel Tebliği'nde yapılan değişiklikler uyarınca;

❖ 01.01.2025 tarihinden itibaren ihtiyari veya zorunlu olarak bilanço usulüne göre defter tutan mükelleflere e-defter uygulamasına dahil olma zorunluluğu getirilmiştir.

❖ E-Defter ve berat dosyalarının oluşturulması, zaman damgalı olarak imzalanması ve onaylanması ile yüklenmesi için belirlenen süre Gelir Vergisi Mükellefleri için takip eden dördüncü ayın 10. günü, diğer mükellefler için ise takip eden dördüncü ayın 14. günü olmuştur. Hesap döneminin son ayı için ise bu süreler, gelir vergisi beyannamesinin verileceği ayı takip eden ayın 10. günü ile kurumlar vergisi beyannamesinin verileceği ayı takip eden ayın 14. günüdür.

Tebliğin tam metnine aşağıda yer alan bağlantı linkinden ulaşılabilmektedir.

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/11/20241108-2.htm>

573 Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği Yayımlanmıştır.

12.11.2024 tarih ve 32720 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 573 Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu (VUK) Genel Tebliği ile 509 Sıra Numaralı VUK Genel Tebliği’nde özet bilgilerine aşağıda yer verilen değişiklikler yapılmıştır.

❖ 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman Ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanunu kapsamında faaliyet gösteren finansman şirketlerinden isteyenlerin 01.01.2025 tarihi itibariyle e-dekont uygulamasına geçebilecekleri belirtilmiştir.

❖ E-arşiv fatura düzenleme zorunluluğuna ilişkin sınır 2025 takvim yılı için 3.000 TL’ye düşürülmüş olup 2026 ve sonrası için ise tutar sınırı kaldırılmıştır.

❖ E-irsaliye uygulamasına geçiş zorunluluğu bulunan mükellefler kapsamına İnşaat Demiri İzleme Sistemine geçiş zorunluluğu getirilen mükelleflerden brüt satış hasılatı (veya satışları ile gayrisafi iş hasılatı) 2024 ve müteakip hesap dönemlerinde 1 Milyon TL ve üzeri olan mükellefler dahil edilmiştir.

❖ E-dekont uygulamasına başvuran mükelleflerden değerlendirme aşamasında eksiklikleri gidermediği için başvuruları reddedilenlerin red tarihinden itibaren tekrar başvurularının kabul edilmeyeceği süre 3 aydan 6 aya çıkarılmıştır.

❖ E-adisyonda bulunması gereken bilgiler arasından “Düzenlenen e-Adisyon belgesinin ilişkili olduğu e-Fatura veya e-Arşiv Fatura’nın evrensel tekil tanımlama numarası (ETTN) veya perakende satış fişinin düzenlendiği ÖKC’nin cihaz sicil numarası” kaldırılmıştır.

❖ E-fatura düzenlenmesi gereken durumlarda 509 Sıra Numaralı VUK Genel Tebliğ’de belirtilen koşulların gerçekleşmesi halinde e-faturanın kanuni süresi içinde e-arşiv fatura olarak düzenlenmesi durumunda özel usulsüzlük cezasının kesilmeyeceği belirtilmiştir.

Tebliğin tam metnine aşağıda yer alan bağlantı linkinden ulaşılabilir.

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/10/20241019-9.htm>

9126 Sayılı Cumhurbaşkanı Kararı Yayımlanmıştır.

14.11.2024 tarih ve 32722 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 9126 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile,

❖ Sağlık Bakanlığı tarafından ruhsatlandırılan veya ithaline izin verilen özel tıbbi amaçlı gıdaların KDV oranı %10.

❖ Sağlık Bakanlığı tarafından yayımlanan "Tıbbi Cihaz Yönetmeliği" ve "İn Vitro Tanı Amaçlı Tıbbi Cihaz Yönetmeliği" hükümlerine tabi olan özel tüketim vergisinin konusuna giren mallar ile 30/12/2023 tarihli ve 8040 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı eki İstatistik Pozisyonlarına Bölünmüş Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 85.17 pozisyonunda yer alan malların (telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgiler almaya ve vermeye mahsus diğer cihazlar) teslimi ile bunların kiralanması hizmetlerinin KDV oranı %20

olarak belirlenmiştir.

Cumhurbaşkanlığı Kararı'nın tam metnine aşağıda yer alan bağlantı linkinde ulaşılabilir.

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/11/20241114-4.pdf>

Akaryakıt Satışlarında Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi Kullanılması Hakkında Duyuru Yapılmıştır.

19.11.2024 tarihinde Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından yapılan duyuru ile

❖ 31.12.2024 tarihine kadar taşıt tanıma birimi (TTB) takılması gereken kiralama yoluyla edinilen veya işletmeye dâhil olan ve işte kullanılan taşıtlara ilave olarak;

- ♦ 01.07.2025 tarihinden itibaren ilk defa iktisap edilen taşıtların kayıt ve tescil işlemini takip eden bir ay içerisinde,
- ♦ vergi mükellefleri tarafından işte kullanılmayan ancak taşıt tanıma sistemi kullanan taşıtların ise 30/6/2025 tarihine kadar

sisteme dahil olmaları gerektiği,

❖ (TTB) takılma zorunluluğu getirilen taşıtlar için, Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi (UTTS) kapsamında düzenlenmeyen belgeler, vergi kanunları bakımından hiç düzenlenmemiş sayılacağından, UTTS üzerinden düzenlenmeyen ödeme kaydedici cihaz fişlerinin akaryakıt giderlerinin belgelendirilmesinde kullanılamayacağı

ilan edilmiştir.

Duyurunun tam metnine aşağıda yer alan bağlantı linkinden ulaşılabilir.

<https://gib.gov.tr/akaryakit-satislarinda-ulusal-tasit-tanima-sistemi-kullanilmasi-hakkinda-duyuru>

574 Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği Yayınlanmıştır.

27.11.2024 tarih ve 32735 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 574 Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu (VUK) Genel Tebliği ile 2024 yılı için tespit edilen yeniden değerlendirme oranı %43,93 olarak ilan edilmiştir.

Tebliğin tam metnine aşağıda yer alan bağlantı linkinden ulaşılabilir.

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/11/20241127-4.htm>

9160 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı Yayınlanmıştır.

27.11.2024 tarih ve 32735 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 9160 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu’nun 5/1-e maddesi uyarınca kurumların, en az iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan iştirak hisseleri ile aynı süreyle sahip oldukları kurucu senetleri, intifa senetleri, rüçhan hakları ve yine aynı Kanun’un 5/1-a bendi kapsamında istisna kazançlarına kaynak oluşturan yatırım fonlarının katılma paylarının satışından doğan kazançlarının kurumlar vergisinden istisna edilebilecek kısmı %50 olarak belirlenmiştir.

9160 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı’nın tam metnine aşağıda yer alan bağlantı linkinden ulaşılabilir.

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/11/20241127-24.pdf>

575 Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği Yayınlanmıştır.

30.11.2024 tarih ve 32738 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 575 Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu (VUK) Genel Tebliği ile 459 Sıra Numaralı VUK Genel Tebliği’nde yapılan değişiklik ile,

❖ Tahsilat ve ödemelerin aracı finansal kurumlar kanalıyla yapılması ve bu kurumlarca düzenlenen belgeler ile tevsik edilmesi zorunluluğuna ilişkin asgari sınır 7.000,00 TL’de 30.000 TL’ye yükseltilmiştir.

❖ “Tevsik zorunluluğu kapsamında olanların (mükellef olmayanlar hariç olmak üzere) yabancılar ve/veya Türkiye mukimi olmayan gerçek kişilerle yapacakları işlemlere ilişkin tahsilat ve ödemeler” in tevsik zorunluluğu olmayan tahsilat ve ödemeler arasında yer alabilmesi için

gereken “tahsil edilen tutarların tahsilatı takip eden ilk iş günü sonuna kadar aracı finansal kurumlara yatırılması”na ilişkin koşul kaldırılmıştır.

Tebliğin tam metnine aşağıda yer alan bağlantı linkinden ulaşılabilir.

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/11/20241130-10.htm>

KANUN TEKLİFLERİ VE TASLAK DÜZENLEMELER

2024 Kasım Ayında Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne Gelen Vergi Mevzuatına İlişkin Kanun Teklifleri

Kasım Ayı içerisinde Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne gelen ve 30.11.2024 tarihi itibariyle Komisyonunda bulunan kanun tekliflerine ilişkin özet bilgiler ve kanun teklif metninin tamamına erişilebilecek bağlantı linklerine aşağıda yer verilmiştir.

Esas No	Kanun Teklifi	İçerik	Link
2/2661	Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi	Teklif ile, spor ekipman ve malzemelerine uygulanan Katma Değer vergisi oranının yüzde bire düşürülmesi amaçlanmaktadır.	https://cdn.tbmm.gov.tr/KKBSPublicFile/D28/Y3/T2/WebOnergeMetni/c3ce679d-b78a-4898-870a-39d2f10e4018.pdf
2/2673	Damga Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi	Teklif ile, emekliler ile asgari ücret düzeyinde geliri olanlar tarafından kiracı sıfatıyla imzalanan kira sözleşmelerinin damga vergisinden müstesna tutulması amaçlanmaktadır.	https://cdn.tbmm.gov.tr/KKBSPublicFile/D28/Y3/T2/WebOnergeMetni/78ea8358-97ab-463e-b1ff-88134bb0ccb3.pdf

2/2680	Harçlar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi	Teklif ile, ilk kez konut satın alacak Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarından, satın alınan konutun tapuda devir ve iktisabı için harç alınmaması amaçlanmaktadır.	https://cdn.tbmm.gov.tr/KKBSPublicFile/D28/Y3/T2/WebOnergeMetni/08845da9-9568-4a41-a3d8-70b888d7bab2.pdf
2/2690	25/10/1984 Tarihli ve 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu İle 6/6/2002 Tarihli ve 4760 Sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi	Teklif ile, çiftçilerin tarımsal üretimde kullandıkları motorinden ÖTV ve KDV alınmaması amaçlanmaktadır.	https://cdn.tbmm.gov.tr/KKBSPublicFile/D28/Y3/T2/WebOnergeMetni/46b29bef-f7f0-44b3-9cdf-6fbe1d1b3548.pdf
2/2691	Köy Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi*	Kentsel Dönüşüm Başkanlığınca yapılan arsa ve arazi teslimlerinin KDV istisnası kapsamına alınması amaçlanmaktadır.	https://cdn.tbmm.gov.tr/KKBSPublicFile/D28/Y3/T2/WebOnergeMetni/1b074afd-1482-4b45-a637-c317d2d08e67.pdf
2/2697	6/6/2002 Tarih ve 4760 Sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi	Teklif ile, 25 yaş ve üstü taşıtlarını geri dönüşüme veren kişilerin yeni alacakları yerli taşıtların Özel Tüketim vergisinden muaf tutulması amaçlanmaktadır.	https://cdn.tbmm.gov.tr/KKBSPublicFile/D28/Y3/T2/WebOnergeMetni/613ffa92-8370-4dc1-9ec2-5eea781a2520.pdf

2/2699	6/6/2002 Tarih ve 4760 Sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu ve 25/10/1984 Tarih ve 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi	Teklif ile, mevcut aracı yenilemek ve en az 10 yıl süreyle ticari faaliyetlerde kullanmak maksatlı satın alınacak yeni araçların ÖTV ve KDV'den muaf tutulması amaçlanmaktadır.	https://cdn.tbmm.gov.tr/KKBSPublicFile/D28/Y3/T2/WebOnergeMetni/3c5d3180-f0a1-435f-9313-80330fe00d47.pdf
2/2704	Katma Değer Vergisi Kanunu ile Özel Tüketim Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi	Teklif ile, çiftçilere tarımsal üretimde kullanmak amacıyla yapılacak motorin tesliminden katma değer vergisi ile özel tüketim vergisi alınmaması amaçlanmaktadır.	https://cdn.tbmm.gov.tr/KKBSPublicFile/D28/Y3/T2/WebOnergeMetni/efc7f03c-0a78-4f86-9edc-cc22ae2e146d.pdf
2/2708	Çalışma Yaşamının Düzenlenmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi	Gelir vergisi tarifesindeki limitlerin asgari ücret tutarı hariç tutularak belirlenmesi, aile içindeki gelirin kişi başına aylık tutarı 20.000 TL altında olanlar için gelir vergisi muafiyeti tanınması konutların elektrik, su, doğalgaz tüketimine ilişkin temin hizmetleri ve teslimleri için KDV istisnası uygulanması ve temel tüketim maddelerinin teslimi ile bazı konut kiralalarında %1 KDV oranının uygulanması amaçlanmaktadır.	https://cdn.tbmm.gov.tr/KKBSPublicFile/D28/Y3/T2/WebOnergeMetni/db055524-3d00-4f28-87cf-77bab3176da9.pdf

2/2720	Özel Tüketim Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi	Teklif ile, motorlu taşıt alımında şehit yakınlarına tanınan ÖTV istisnasının kapsamının genişletilmesi amaçlanmaktadır.	https://cdn.tbmm.gov.tr/KKBSPublicFile/D28/Y3/T2/WebOnergeMetni/d26d880d-2186-49cf-bdb7-ed8019fca206.pdf
2/2726	Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi	Teklif ile, Sağlık Bakanlığı tarafından ruhsatlandırılan veya ithaline izin verilen beşerî tıbbi ürünler ile tıbbi cihazların tesliminde uygulanan katma değer vergisi oranının %1'e düşürülmesi amaçlanmaktadır.	https://cdn.tbmm.gov.tr/KKBSPublicFile/D28/Y3/T2/WebOnergeMetni/e465601d-1475-472e-a4fb-0917240544a9.pdf

*2/2691 Esas Numaralı Kanun Teklifi TBMM'de kabul edilmiş olup 05.12.2024 tarihinde Cumhurbaşkanlığı'na gönderilmiştir.

Yurtdışına Çıkış Harcı Uygulama Genel Tebliğ Taslağı Yayınlanmıştır.

07.11.2024 tarihinde Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından yayımlanan “Yurtdışına Çıkış Harcı Uygulama Genel Tebliğ Taslağı” ile 01.01.2025’ten itibaren harcın “yurt dışına çıkış harç pulu” ile ödenmesi uygulamasının kaldırılacağı ilan edilmiş olup yurtdışına çıkışın yapılmaması veya muafiyet kapsamında olan kişilerden harç tahsil edilmesi halinde iade başvurularının nasıl yapılacağına ilişkin açıklamalar yapılmıştır.

Taslak tebliğin tam metnine aşağıda yer alan bağlantı linkinden ulaşılabilir.

https://gib.gov.tr/sites/default/files/fileadmin/user_upload/Tebliğler/Taslaklar/YurtDisiCikisHarcıTebTaslak.pdf

329 Seri Numaralı Gelir Vergisi Genel Tebliğ Taslağı Yayınlanmıştır.

07.11.2024 tarihinde Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından 329 Seri Numaralı Gelir Vergisi Genel Tebliğ Taslağı yayımlanmıştır.

Taslak tebliğde elektronik ticaret hizmet sağlayıcılar ve hizmet sağlayıcılara gerçekleştirilecek ödemeler üzerinden yapılacak tevkifata ilişkin düzenlemelere yer verilmiş olup tevkifat matrahını oluşturan unsurlara ve müşterilerin elektronik ticaret ortamında satın aldıkları ürünleri iade etmeleri durumunda yapılması gereken düzeltme işlemlerine yönelik açıklamalar yapılmıştır.

Taslak tebliğ metninin tamamına aşağıda yer alan bağlantı linkinden ulaşılabilir.

<https://gib.gov.tr/sites/default/files/fileadmin/mevzuatek/gvteblig329taslak.pdf>

ÖZELGELER

Vergi Usul Kanunu'nun 281 ve 285'inci Maddelerine İlişkin Olarak Gelir İdaresi Başkanlığı Tarafından Yayımlanan 12.12.2023 Tarih ve "Peşin İskontolu Faktoring İşlemlerinde, Hesaplanan Faiz Tutarlarının Hangi Dönemde Gelir Kaydedileceği Hk." Konulu Özelge

İlgide kayıtlı özelge talep formu ile dilekçe ve ekinin incelenmesinden, şirketinizin Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanunu ve ilgili mevzuat hükümlerine göre kredi ihtiyacı olan şirketlere finansman sağladığı, bu sebeple düzenlenen faktoring sözleşmelerinin bir kredi sözleşmesi niteliğinde olduğu, peşin iskontolu olarak kullandırılan faktoring alacaklarına ilişkin iskonto bedeli ve peşin olarak tahsil edilen komisyonların Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu düzenlemeleri uyarınca aktif ve pasif hesaplara kaydedildiği ve alacağın vadesi boyunca gelir hesaplarına aktarıldığı belirtilerek, peşin iskontolu işlemler dolayısıyla hesaplanan faiz tutarlarının, tahsil edildiği dönemde mi yoksa kredinin vadesine yayılarak ilgili olduğu dönemlerde mi gelir kaydedileceği hususunda Başkanlığımız görüşünün talep edildiği anlaşılmıştır.

...

Diğer taraftan, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı belirtilmiş, maddenin ikinci fıkrasıyla da safi kurum kazancının tespitinde, Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

...

Ayrıca, ticari kazancın tespitinde "tahakkuk" ve "dönemsellik" olmak üzere iki temel ilke geçerlidir. Tahakkuk esas ilkesinde, gelir veya giderin miktar ve mahiyet itibarıyla kesinleşmiş olması, yani geliri veya gideri doğuran işlemin tekemmül etmesinin yanı sıra, miktarının ve işlemde kaynaklanan alacağın veya borcun ödeme şartlarının da belirlenmiş olması gereklidir. Dönemsellik ilkesi ise bu gelir veya giderin ilgili olduğu döneme intikalinin sağlanmasıdır.

Buna göre, şirketinizin peşin iskontolu faktoring işlemlerine ilişkin elde ettiği faiz ve komisyon tutarlarının, dönemsellik ilkesi gereğince faktoring işlem vadesi ile ilişkilendirilmek suretiyle ilgili oldukları dönem kazancının tespitinde dikkate alınması gerekmektedir.

Vergi Usul Kanunu'nun Mükerrer 298'inci Maddesine İlişkin Olarak Gelir İdaresi Başkanlığı Tarafından Yayımlanan 13.05.2024 tarih ve "7326 ve 7440 Sayılı Kanunlar Kapsamında 296 No.lu Geçici Hesapta İzlenen Tutarların Enflasyon Düzeltmesine Tabi Tutulup Tutulmayacağı Hk." Konulu Özelge

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzun incelenmesinden, 7326 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanunun 6 ncı maddesinin (3) üncü fıkrası ve 7440 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 6 ncı maddesinin (3) üncü fıkrasından yararlanılarak, kayıtlarınızda yer aldığı halde işletmede bulunmayan "131-Ortaklardan Alacaklar" hesabınızda yer alan tutarların düzeltilmesi sonucu oluşan düzeltme farklarını bilançonuzun aktifinde yer alan "296-Geçici Hesap"ta izlediğinizi belirterek, bahsi geçen hesapta izlediğiniz bu tutarları enflasyon düzeltmesine tabi tutup tutmayacağınız hususunda Başkanlığımız görüşünü talep ettiğiniz anlaşılmaktadır.

...

Ayrıca, 2023 hesap dönemi ve düzeltme şartlarının gerçekleşmesine/varlığına bağlı olarak (geçici vergi dönemleri dâhil) izleyen hesap dönemlerine ilişkin olarak enflasyon düzeltmesine tabi tutulacak mali tabloların ve 213 sayılı Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrası ile geçici 33 üncü maddesine göre yapılacak düzeltme işlemlerinin usul ve esasları 30/12/2023 tarihli ve ikinci mükerrer 32415 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 555 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile belirlenmiş olup, ...

"...(2) Nevi itibarıyla iktisadi işletmelere dâhil bulunan kıymetlerden parasal ve parasal olmayan kıymetler bu Tebliğ eki listelerde (EK 1 ve EK 2) yer almaktadır..." şeklinde açıklamaya yer verilmiştir.

Bahse konu Genel Tebliğ ekinde yer alan ve parasal kıymetlerin sayıldığı listenin (EK 1) başlığına ilişkin dipnotta (6 No.lu dipnotta) , *"Listede yer alan iktisadi kıymetler, uygulayıcılar için kolaylık sağlamak üzere, "Tek Düzen Hesap Planı"nda izlendikleri hesap kodları ile gösterilmiştir. Bu listede yer almayan iktisadi kıymetler mahiyet itibarıyla listedeki kendilerine en yakın iktisadi kıymet gibi işleme tabi tutulurlar."* açıklaması mevcuttur. ...

Diğer taraftan, 213 sayılı Kanunun 175 ve mükerrer 257 nci maddelerinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye dayanılarak, tekdüzen muhasebe sistemine (Tekdüzen Hesap Çerçevesi Hesap Planı ve İşleyişine) ilişkin düzenlemeler/açıklamalar, 1 Sıra No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliğinde yapılmış olup, söz konusu Tebliğin "V- Muhasebe Usul ve Esasları/Tekdüzen Hesap

Çerçevesi, Hesap Planı ve Hesap Planı Açıklamaları" ekinde, "296" No.lu hesap için bir tanımlamaya/açıklamaya yer verilmemiştir.

Bununla birlikte; 7326 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin (3) üncü fıkrası uygulamasına ilişkin olarak ..., 7440 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin (3) üncü fıkrası uygulamasına ilişkin olarak ...; "Bu madde kapsamında beyan edilen kasa mevcutları ve ortaklardan net alacak tutarları ile bunlarla ilgili diğer hesaplarda yer alan işlemlerin, dileyen mükelleflerce "689. Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar" hesabı yerine bilançonun aktifinde herhangi geçici bir hesapta izlenmesi mümkündür..." açıklamalarına yer verilmiş ve bu hususla ilgili verilen örneklerde "689. Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar" hesabı yerine "296 Geçici Hesap" ifadesi kullanılmıştır.

Buna göre, 7326 ve 7440 sayılı Kanunların mezkûr fıkralarının uygulamasına ilişkin olarak, bahse konu Tebliğlerde yapılan açıklamalar çerçevesinde oluşturulan "296 Geçici Hesap"ın, 213 sayılı Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrası uygulamasında "parasal kıymet" olarak kabul edilmesi ve 2023 hesap dönemi sonu ile izleyen dönem sonlarına ilişkin enflasyon düzeltmelerinde, düzeltmeye tabi tutulmaması gerekmektedir.

Gelir Vergisi Kanunu'nun 40 ve 41'inci Maddelerine İlişkin Olarak Gelir İdaresi Başkanlığı Tarafından Yayımlanan 10.10.2024 Tarih ve "Süresi İçinde Ödenmeyen SGK Primlerinin Taksitlendirilerek Ödenmesi Durumunda İş Terk Tarihinden Sonra Ödenen Primlerin Gider Olarak İndirimi" Konulu Özelge

İlgide kayıtlı özelge talep formunda;

❖ 750004 nace kodlu "Veterinerlik Hizmetleri (Hayvan Hastanelerinde Verilen Hizmetler Hariç)" faaliyeti ve 477601 nace kodlu "Belirli Bir Mala Tahsis Edilmiş Mağazalarda Ev Hayvanları İle Bunların Mama ve Gıdalarının Perakende Ticareti (Süs Balıkları, Köpek, Kuş, Hamster, Kablumbağa vb., Akvaryum, Kafes ve Kedi ve Köpekler İçin Tasmalar vb. Dahil)" faaliyeti ile iştigal ettiğiniz,

❖ 1/2/2023 tarihinde ... vergi kimlik numaralı ... ile "... Veteriner Kliniği" adı altında adi ortaklık kurduğunuz ve ortaklıktaki payınızın %50 olduğu,

❖ 750004 nace kodlu "Veterinerlik Hizmetleri (Hayvan Hastanelerinde Verilen Hizmetler Hariç)" faaliyetinizi 30/4/2023 tarihi itibariyle terk ettiğinizin bildirilmesi üzerine bu tarih itibariyle terk işlemlerinizin yapıldığı,

❖ 13/1/2023 tarihinde Sosyal Güvenlik Kurumu İşyeri Durum Tespit Tutanağı ile sigortasız işçi çalıştırdığınızın tespit edilmesi neticesinde, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu hükümleri gereği 13/1/2022 tarihinden itibaren geriye dönük olarak aylık işyeri prim ve hizmet bildirgesi

verme yükümlülüğünüzün doğduğu ve buna istinaden 2022 ile 2023 yıllarına ait aylık prim ve hizmet belgelerinin düzenlendiği, SGK prim ve cezalarının 7440 sayılı Kanun kapsamında yapılandırılarak taksitlendirildiği,

belirtilerek 7440 sayılı Kanun kapsamında taksitlendirerek 30/4/2023 tarihinden sonra ödemiş olduğunuz SGK primlerinin 2023 takvim yılına ait kazancınızın tespitinde gider olarak indirim konusu yapıp yapamayacağınız hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

...

Bu hüküm ve açıklamalara göre, 30/4/2023 tarihinde sonra eren faaliyetinizin icrası esnasında sigortasız işçi çalıştırmanız sebebiyle hakkınızda geriye dönük olarak 2022 ile 2023 yıllarına ilişkin tahakkuk ettirilerek 7440 sayılı Kanun kapsamında taksitlendirdiğiniz ve 30/4/2023 tarihinden sonra ödemiş/ödemekte olduğunuz SGK primleri ancak ödendiği dönemde gider yazılabilecek olup bu nedenle 30/4/2023 tarihinde terk edilen faaliyetinize ilişkin kazancın tespitinde gider olarak dikkate alınamayacaktır.

Öte yandan, 30/4/2023 tarihine kadar icra ettiğiniz faaliyetlerinizden kaynaklanan ve bu faaliyetinize ilişkin mükellefiyet terk tarihiniz olan 30/4/2023 tarihinden sonra ödenen SGK prim taksitlerinin 1/2/2023 tarihinde kurmuş olduğunuz adi ortaklığa ait bir gider niteliğinde olmaması sebebiyle, adi ortaklık bünyesinde devam ettirdiğiniz faaliyetinizden elde etmiş olduğunuz kazancınızın tespitinde gider olarak indirim konusu yapılması da mümkün bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, 7440 sayılı Kanun kapsamında yapılandırdığınız SGK prim borcunuza ait gecikme zammı, TÜFE/ÜFE gecikme zammı gibi fer'i alacakların da kazancınızın tespitinde gider olarak indirim konusu yapılamayacağı tabiidir.

YARGI KARARLARI

Danıştay Veri Dava Daireleri Kurulu'nun 27.03.2024 Tarih 2024/286 E. Ve 2024/358 K. No'lu Kararı

“Sigorta acenteliği faaliyetinde bulunan davacı tarafından, 2008 yılının Ocak ilâ Temmuz dönemleri için ödenen banka ve sigorta muameleleri vergisinin iadesi istemiyle yapılan düzeltme başvurusunun zımnen reddi üzerine yapılan şikâyet başvurusunun zımnen reddine dair işlemin iptali ile ödenen verginin tahsil tarihinden itibaren hesaplanacak tecil faiziyle birlikte iadesi istemiyle dava açılmıştır.”

Yukarıda özet bilgilerine yer verilen uyuşmazlık konusu olayda;

❖ Davacının mükellefiyette hata bulunduğu yönündeki iddiasının hukuki bir değerlendirmeyi gerektirmesi ve bu nedenle açık bir vergi hatasının bulunmadığı gerekçesine dayanan davanın reddine dair karar Danıştay tarafından bozulmuştur.

❖ Bozma kararına uyan Vergi Mahkemesi tarafından ise davacının banka ve sigorta muameleleri vergisinin mükellefi olmadığı olayda, davacıdan hukuka aykırı olarak tahsil edilen banka ve sigorta muameleleri vergisinin, tahsil tarihinden itibaren 6183 sayılı Kanun'a göre tespit edilen tecil faizi oranında hesaplanacak faiz ile birlikte iadesine karar vermiştir.

❖ Davalının temyiz talebine ilişkin olarak Danıştay tarafından verilen kararda ise, temyiz istemine konu yapılan kararın, dava konusu işlemin iptaline ilişkin hüküm fıkrasının usul ve hukuka uygun olduğu ancak 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine ilişkin Kanun'da yer alan düzenlemeler uyarınca tahsil edilen tutarın, başvuru tarihinden itibaren hesaplanacak yasal faiziyle iadesinin gerektiği yönünde karar verilmiştir.

❖ Danıştay'ın faize ilişkin bozma kararından sonra Vergi Mahkemesi tarafından verilen ısrar kararında ise 213 sayılı Kanun'un 112. maddesinin (4) numaralı fıkrasında yer verilen fazla veya yersiz olarak tahsil edilen vergilerin, fazla veya yersiz tahsilatın mükelleften kaynaklanması halinde düzeltmeye dair müracaat tarihi, diğer hallerde verginin tahsili tarihinden düzeltme fişinin mükellefe tebliğ edildiği tarihe kadar geçen süre için aynı dönemde 6183 sayılı Kanun'a göre belirlenen tecil faizi oranında hesaplanacak faiz ile birlikte mükellefe iade edilmesi gerektiği belirtilmiştir.

❖ Vergi Dava Daireleri Kurulu tarafından verilen kararda ise 213 sayılı Kanun'un (4) numaralı fıkrasında yapılan değişikliğin yürürlüğe girdiği 15/6/2012 tarihi esas alınmış ve

dava konusu vergiler bu tarihten önce, 2008 yılında ödendiğinden tahsil edilen tutarların yasal faiziyle birlikte iade edilmesi gerektiği belirtilmiştir. Fazladan ödenen vergilerin iadesinde uygulanacak faiz başlangıcının ise tahsil tarihi olarak belirlenmesine karar vermiştir.

❖ Vergi Dava Daireleri Kurulu tarafından verilen kararda oy çokluğu sağlanmış olup iadenin 213 sayılı Kanun'un (4) numaralı fıkrasında yapılan değişikliğin yürürlüğe girdiği 15/6/2012'den sonra yapılması durumunda tahsil tarihi ile 15.06.2012 tarihi arasında kanuni faizin, 15.06.2012'den sonra ise tecil faizinin uygulanması gerektiğine yönelik karşı oylardan birine ait gerekçe ise “...Devletin vergilendirme yetkisi Anayasa'nın 73. maddesinde yer alan verginin kanuniliği, mali güce göre ödenmesi, genelliği, vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı ilkeleri yanında Anayasa'nın genel ilkeleri ile de sınırlandırılmıştır. Bu durum hukuki güvenliği sağlama amacına matuftur ve vergiyi doğuran olayın gerçekleştiği dönemde yürürlükte olmayan bir kanuna dayanılarak mali yükün artırılmasına imkan vermez. Aksine bir anlayış, bir Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönemlere ait olmakla birlikte o tarihte devam etmekte olan durumları ayrık tutan geçici bir hükme yer vermemiş olmasına rağmen, kapsamına giren olayların bir bölümü açısından yürürlüğe girmesini önlemek anlamına gelir ki, böyle bir anlayış hukukun temel ilkeleri ile bağdaşmaz.

...

6322 sayılı Kanun'la 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 112. maddesinde getirilen değişiklik ile fazla ve yersiz olarak tahsil edilen vergiler için tecil faizi öngörüldüğünden bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren tahsil edilen vergiler için söz konusu düzenleme uyarınca fazla ve yersiz tahsil edilen vergilerin iadesinde tecil faizi uygulanacağına duraksama yoktur. İhtilaf, bu tarihten önce tahsil edilip de Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihte sonradan haksız ve yersiz olarak vergi idaresinin uhdesinde kalıp mükellefin mamelekenden çıkmış durumda olan alacaklar için iade edilecek tutara hangi faiz oranının uygulanacağı hususuna ilişkindir. Bilindiği gibi, 6322 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihten önce 213 sayılı Kanun'da mükelleflerden fazla ve yersiz olarak tahsil edilen tutarların iadesinde uygulanacak faize ilişkin açık bir belirleme olmadığından yargı içtihatları ile bu boşluk doldurulmuş ve 3095 sayılı Kanun'a göre faizin ödenmesi gerektiği yolunda içtihat birliği de sağlanmıştır. Hal böyle iken salt 6322 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihten önce mal varlığından amme alacağının tahsil edilmiş olması nedeniyle bu tarihten sonra da hazineye kalıp mükellefin mamelekenden çıkmış olması durumu devam eden alacaklar için bu tarihten sonra da 3095 sayılı Kanun'a göre faizin uygulanması, başka bir ifade ile tecil faizinin uygulanamayacağı sonucuna varılması; 6322 sayılı Kanun ile 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nda yapılan düzenlemelerin amacına uygun düşmeyeceği gibi, hakkaniyete de uygun olmayacaktır.” şeklindedir.

Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulu'nun 26.04.2024 Tarih 2024/261 E. ve 2024/421 K. No'lu Kararı

“Dava konusu istem: Davacı adına, bağlı bulunduğu vakfa aktardığı kazanç üzerinden tevkifat yapılmaması gerektiği ihtirazi kaydıyla verilen 2020 yılının Aralık dönemine ilişkin muhtasar beyannameye istinaden tahakkuk eden gelir (stopaj) vergisinin 1.256.867,07 TL'lik kısmının kaldırılması ve tahsil edilen tutarın 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 112. maddesi uyarınca hesaplanacak tecil faiziyle birlikte iadesine karar verilmesi istemiyle dava açılmıştır.”

Yukarıda özet bilgilerine yer verilen ihtilaf konusu olayda;

❖ Vergi Mahkemesi tarafından, vakfa ait iktisadi işletmenin var olduğu ve birinin diğerinin sermayesine iştirak etme gibi bir durumun söz konusu olmadığı, vakfın başka bir iktisadi işletmeye iştirakinden dolayı değil, kendi iktisadi işletmesinden kazanç elde etmesi karşısında ihtirazi kaydın kabul edilmemesi suretiyle tahakkuk eden dava konusu vergide hukuka uygunluk bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

❖ Vergi mahkemesi kararının istinaf edilmesi neticesinde Bölge İdare Mahkemesi tarafından ise, iktisadi işletmenin kurumlar vergisi ödendikten sonra kalan kârının işletme bünyesinde ve işletmenin faaliyetlerine özgü bırakılmayıp da kendisini kuranlara veya oluşturan vakfa aktarılması halinde iktisadi işletme tarafından vakfa yapılan aktarım iştiraktan doğan kazanç, vakıf yönünden sermayesini sağlayan kuruma sağlanan iştirak kazancı olduğu gerekçesiyle dava konusu vergilemede hukuka aykırılık bulunmadığı yönünde karar verilmiştir.

❖ Bölge İdare Mahkemesi kararının temyiz edilmesi sonucunda Danıştay tarafından temyize konu kararın hukuka uygun olmadığına karar verilmesi üzerine ise Bölge İdare Mahkemesi tarafından ısrar kararı verilmiştir.

❖ İsrar kararı üzerine Vergi dava Daireleri Kurulu tarafından yapılan inceleme sonucunda ise;

- ❖ Vergi kanunlarında iştirak hissesinin tanımı yapılmamakla birlikte anılan 75. maddenin ikinci fıkrasının (2) numaralı bendinin parantez içi bölümünde, limited şirket ortaklarının, iş ortaklıkları ortaklarının ve komanditerlerin kâr payları ile kooperatiflerin dağıttıkları kazançların iştirak hisselerinden doğan kazanç olduğu ve kooperatiflerin ortakları ile yaptıkları muamelelerden doğan kârların ortaklara, kooperatifle yaptıkları muameleler nispetinde tevziinin kazanç dağıtımı sayılmadığı,

- ◆ Dernek ve vakıflara ait iktisadi işletmelerin elde ettikleri kârı ait oldukları dernek veya vakfa aktarmasının dernek veya vakıf yönünden iştirak kazancı kabul edildiğine ilişkin açık bir düzenlemeye yer verilmediği
- ◆ İktisadi işletmenin elde ettiği kârı dernek veya vakfa aktarmasındaki amacın dernek ya da vakfın kuruluş amacının gerçekleştirilmesini sağlayacak mali imkanların devamlılığını sağlamak olduğu,
- ◆ Aynı tüzel kişilik içerisinde iştirak ilişkisinin varlığından söz edilemeyeceği dikkate alındığında, vakfın kendisine ait olan ve ayrı bir tüzel kişiliği haiz olmayan davacı iktisadi işletmenin sermayesine iştirak ettiğinden, başka bir ifadeyle anılan vakıf ile vakfa ait olan davacı iktisadi işletme arasındaki ilişkinin iştirak ilişkisi olduğundan söz edilmeyeceği

gereçekleriyle aktarılan kazancın anılan Kanun'un 94. maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinin (b-i) alt bendi gereğince gelir vergisi tevkifatına tabi tutulmasının hukuken mümkün olmadığına karar verilmiştir.

Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulu'nun 08.07.2024 Tarih 2024/312 E. ve 2024/540 K. No'lu Kararı

“Davacı adına, yasal defter ve belgelerini incelemeye ibraz etmediğinden bahisle düzenlenen vergi inceleme raporuna istinaden 2007 yılının Ocak ilâ Mayıs, Temmuz ilâ Eylül ve Aralık dönemleri için re'sen tarh edilen katma değer vergileri, vergilerin üç katı tutarında kesilen vergi ziyayı cezaları ile aynı yıl için 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 353. maddesinin (1) numaralı fıkrası ve mükerrer 355. maddesi uyarınca kesilen özel usulsüzlük cezalarının kaldırılması istemiyle dava açılmıştır.

..

5811 sayılı Kanun'un 3. maddesinin ...

Aynı maddenin (5) numaralı fıkrasında ise (1) ve (2) numaralı fıkralarda öngörülen prosedür uyarınca bildirilen veya beyan edilen kıymetler nedeniyle 01/01/2008 tarihinden önceki dönemler için hiçbir suretle vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı yapılmayacağı belirtilmiş, ancak, diğer nedenlerle Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihten sonra başlayan 01/01/2008 tarihinden önceki dönemlere ilişkin vergi incelemeleri sonucu gelir, kurumlar ve katma değer vergisi yönünden tespit edilen matrah farkından, Kanun kapsamında beyan edilen tutarların, bu tutarlara ilişkin tarh edilen verginin vadesinde ödenmesi koşuluyla mahsup edilerek tarhiyat yapılacağı ifade edilmiştir.

Buna göre 5811 sayılı Kanun'un (5) numaralı fıkrasında düzenlenen mahsup imkânından yararlanılabilmesi, Kanun'un (1) ve (2) numaralı fıkralarında öngörülen prosedürün gerçekleştirilmesine ve bu hususun tespit edilmesine bağlıdır.

Bu bağlamda, anılan prosedür kapsamında yapılması gereken hususlardan biri de bildirilen veya beyan edilen kıymetlerin yasal defterlere kaydedilmesidir.

Uyuşmazlıkta, usulüne uygun şekilde tebliğ edilen defter ve belge isteme yazısına rağmen defter ve belgeler herhangi bir mücbir sebep ileri sürülmeksizin incelemeye ibraz edilmemiştir. İnceleme elemanınca, davacının 5811 sayılı Kanun kapsamında beyanda bulunduğu, ancak anılan Kanun kapsamında beyan edilen varlıkların mahsubu için öngörülen şartların gerçekleşip gerçekleşmediğinin tespit edilemediği belirtilerek mahsup işlemi gerçekleştirilmeksizin dava konusu cezalı tarhiyatın yapılması önerilmiş ve davalı idarece bu doğrultuda işlem tesis edilmiştir.”

Yukarıda özet bilgilerine yer verilen uyuşmazlık konusu olayda; Vergi Mahkemesi tarafından bozma kararı üzerine verilen ısrar kararında; Mali Tatil İhdas Edilmesi Hakkında Kanun hükümleri uyarınca, mali tatil süresince inceleme amacıyla defter ve belgelerin ibrazının talep edilemeyeceği gerekçesiyle davacıdan mali tatil süresi içerisinde defter ve belgelerinin incelemeye ibrazının istenmesinin usule aykırı olduğu bu nedenle de yapılan tarhiyatların hukuka uygun bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Vergi Dava Daireleri Kurulu tarafından yapılan inceleme neticesinde verilen kararda ise yasal defter ve belgelerin incelemeye ibrazının istenmesine ilişkin yazının mali tatil içerisinde davacıya tebliğ edilmiş olmasının usule uygun olup olmadığı değerlendirilmiş ve bu hususun dava konusu vergi ve cezaları hukuka aykırı kılacak bir sebep olmadığına oy çokluğu ile karar verilmiş ve davalının temyiz istemi kabul edilmiştir.

ULUSLARARASI VERGİLENDİRME

Trinidad ve Tobago Tarafında Vergi Kaçakçılığı ve Vergiden Kaçınmayla Mücadele İçin Çok Taraflı Sözleşme İmzalanmıştır.

07.11.2024 tarihinde Trinidad ve Tobago tarafından Vergi Konularında Karşılıklı İdari Yardımlaşmaya İlişkin Çok Taraflı Sözleşme (Sözleşme) imzalanmıştır.

Sözleşme, ülkelere talep üzerine bilgi değişimi, kendiliğinden bilgi değişimi, otomatik bilgi değişimi, yurtdışında vergi incelemeleri, eşzamanlı vergi incelemeleri ve vergi tahsilatında yardım gibi vergi konularında geniş bir yelpazede karşılıklı yardımlaşma imkanı ve vergi mükelleflerinin haklarının korunması için kapsamlı güvenceler sağlamaktadır.

Sözleşme, Vergi Konularında Mali Hesap Bilgilerinin Otomatik Değişimi Standardının (CRS) hızlı bir şekilde uygulanması için önemli bir araçtır. CRS, OECD ve G20 ülkeleri tarafından geliştirilmiş olup 110'dan fazla ülkeye offshore finansal hesap bilgilerini otomatik olarak değiştirmek için imkan sağlamaktadır.

Sözleşme aynı zamanda yasadışı finansal hareketlerle mücadelede güçlü bir araç ve Matrah Aşındırma ve Kar Aktarımı (BEPS) Projesi kapsamında şeffaflık standardının uygulanabilmesi için önemli bir unsurdur.

Söz konusu duyurunun tam metnine aşağıda yer alan bağlantı linkinden ulaşılabilir.

<https://www.oecd.org/en/about/news/announcements/2024/11/trinidad-and-tobago-joins-multilateral-convention-to-tackle-tax-evasion-and-avoidance.html>

Vergi İdaresi Raporu Yayımlanmıştır.

OECD tarafından 13.11.2024 tarihinde yayımlanan rapor toplam 58 ülkeden çok sayıda veri ve bilgi içermekte olup vergi idarelerinin diğer ülkelerdeki vergi sistemlerinin tasarım ve idaresini anlamalarına ve sınır ötesi karşılaştırmalar yapmalarına olanak sağlamak üzere hazırlanmıştır. Temel verileri Uluslararası Gelir İdaresi Anketi'nden ve bazı alanlarda Vergi Teknolojisi Girişimleri

Envanteri'nden elde edilen bilgiler bulunan rapora aşağıda yer alan bağlantı linkinden ulaşılabilir.

https://www.oecd.org/en/publications/tax-administration-2024_2d5fba9c-en.html

Batı Afrika Devletleri için Transfer Fiyatlandırması Konusunda Bölgesel Bir Çalıştay Düzenlenmiştir.

Batı Afrika'daki Mali Geçiş Destek Programı (FSTP) kapsamında OECD tarafından, 11-14 Kasım 2024 tarihleri arasında Praia, Cabo Verde'de 14 Batı Afrika ülkesinin vergi idareleri ve Batı Afrika Ekonomik ve Parasal Birliği (UEMOA) Komisyonu temsilcilerinin katıldığı bir transfer fiyatlandırması çalıştay düzenlenmiştir.

Praia'daki bu transfer fiyatlandırması çalıştayında, gelişmekte olan ülkelerin uygulamaya koymayı düşünebilecekleri transfer fiyatlandırması raporlama ve belgelendirme gereklilikleri ele alınmıştır.

Avrupa Birliği tarafından finanse edilen FSTP, bölgesel ticaretin serbestleştirilmesi politikalarının uygulanmasının ardından Batı Afrika'da vergi geçiş programlarının uygulanmasını desteklemeyi amaçlamaktadır.

OECD tarafından 13.11.2024 tarihinde yapılan duyurunun tam metnine aşağıda yer alan bağlantı linkinden ulaşılabilir.

<https://www.oecd.org/en/about/news/announcements/2024/11/oecd-organises-a-regional-capacity-building-workshop-on-transfer-pricing-in-praia-for-west-african-states.html>

Sera Gazı Emisyonlarının Fiyatlandırılmasına İlişkin Rapor Yayınlanmıştır.

OECD tarafından 14.11.2024 tarihinde Sera Gazı Emisyonlarının Fiyatlandırılması'na ilişkin Rapor yayınlanmıştır. Raporda, küresel sera gazı (GHG) emisyonlarının yaklaşık %82'sini kapsayan 79 ülkede 2021 ve 2023 yılları arasında karbon fiyatlandırma araçlarının yanı sıra enerji tüketimine ilişkin vergi ve sübvansiyonların nasıl geliştiği ortaya konmaktadır. Ayrıca Raporda, emisyon ticareti sistemleri, karbon vergileri, yakıt ve elektrik tüketim vergilerinin yanı sıra emisyon veya enerji ürünlerinin fiyatlarını düşüren sübvansiyonlara odaklanılmıştır.

OECD tarafından yayımlanan Rapor'a aşağıda yer alan bağlantı linkinden ulaşılabilir.

https://www.oecd.org/en/publications/pricing-greenhouse-gas-emissions-2024_b44c74e6-en.html

Emisyon Ticaret Sistemleri İvme Kazanmıştır.

Son enerji krizine yanıt olarak birçok ülkede enerji tüketim vergisi oranlarının düşürülmesi, 2023 yılında daha düşük örtülü karbon fiyatlarına yol açmış olmasına rağmen yakın tarihli bir OECD raporu yeni emisyon ticareti planlarının gelişiminin önümüzdeki beş yıl içinde emisyonların daha büyük bir kısmının fiyatlandırılmasına yol açacağını göstermektedir.

Küresel sera gazı emisyonlarının fiyatlandırma sistemleri tarafından kapsanması 2021 ve 2023 yılları arasında %42'de kalmış olsa da, hükümetler mevcut mekanizmaları genişleterek veya yenilerini uygulamaya koyarak daha yüksek karbon fiyatlamalarına hazırlık yapmaktadırlar. Bazı ülkeler sınır ötesi etkileri ve sınırda karbon düzenlemesi gibi yeni politikaları da değerlendirmektedir.

Raporda, şu anda geliştirilmekte olan 15 yeni karbon fiyatlandırma modeliyle emisyonların emisyon ticareti (ETS) veya karbon vergisi tarafından kapsanmasının önümüzdeki beş yıl içinde %27'den %34'e çıkacağına ve 79 ekonomi genelinde sera gazı emisyonlarının yaklaşık %50'sinin kapsamda olacağına yönelik tahmin yer almaktadır.

14.11.2024 tarihinde sunulan rapor karbon fiyatlarını aşağıda yer alan dört bileşenin toplamı olan Net Etkin Karbon Oranı indikatörü üzerinden ölçülemektedir.

- ❖ Fosil yakıtlar üzerindeki vergiler
- ❖ Karbon vergileri
- ❖ Ticaret konu olan emisyon izinlerinin fiyatları
- ❖ Fosil yakıtlar üzerindeki sübvansiyonlar

Raporda ayrıca, enerji kullanımına uygulanan elektrik vergileri ve sübvansiyonları da içeren Net Etkin Enerji oranı aracılığıyla enerji fiyatları da ölçümlenmektedir.

OECD tarafından yapılan basın açıklamasının tamamına aşağıda yer alan bağlantı linkinden ulaşılabilir.

<https://www.oecd.org/en/about/news/press-releases/2024/11/renewed-momentum-for-emissions-trading-systems-as-tax-based-carbon-pricing-stalls-post-energy-crisis.html>

Karşılıklı Anlaşma Prosedürleri ve Peşin Fiyatlandırma Düzenlemelerine İlişkin Bilgi ve İstatistikleri Yayımlanmıştır.

2023 Karşılıklı Anlaşma Prosedürü (MAP) ve Peşin Fiyatlandırma Düzenlemesi (APA) İstatistikleri, 2023 MAP & APA Ödülleri ve 2024 MAP Konsolide Bilgileri, Yunanistan'ın başkenti Atina'da Vergi İdaresi Forumu (FTA) Genel Kurul Toplantısının son gününde gerçekleştirilen OECD Vergi Günü etkinliği kapsamında yayımlanmıştır.

MAP İstatistikleri objektif ve küresel bir referans olarak ülkeye özgü bir görünüm sunarak ilerlemenin ölçülmesini sağlarken aynı zamanda nerede gelişmeye ihtiyaç duyulduğunu da göstermektedir. Yeni sunulan APA İstatistikleri paydaşların transfer fiyatlandırması uyuşmazlıklarının önüne geçmek amacıyla alınan önlemleri değerlendirmelerine yardımcı olmaktadır.

Açıklanan istatistiklere göre kapanan MAP vakalarının sayısı, transfer fiyatlandırması vakalarında %7,4 ve diğer vakalarda %15,8'lik bir artışla rekor kırmıştır. Bu ilerleme, birçok idarede eğitimli personelin artışı yansıtmaktadır. Ayrıca iki taraflı APA görüşmelerine sahip 46 ülkenin bildirdiği APA istatistiklerine göre, envanterde toplam 4000'den fazla vaka olduğu, ortalama kapanma oranının yaklaşık %25 olduğu ve bir APA üzerinde anlaşmaya varmak için ortalama 36,8 ay gerektiği bilgisi de ortaya çıkmıştır.

15.11.2024 tarihinde OECD tarafından yapılan duyurunun tam metnine ve MAP&APA ödülleri verildiği ülke ve durumlara ilişkin bilgilere aşağıda yer alan bağlantı linkinden ulaşılabilir.

<https://www.oecd.org/en/about/news/announcements/2024/11/oecd-releases-information-and-statistics-on-mutual-agreement-procedures-and-advance-pricing-arrangements.html>

Vergi İdareleri Verimlilik ve Etkinliği Arttırmak İçin Bir Dizi Pratik Girişim Üzerinde Anlaşmıştır.

13-15 Kasım 2024 tarihleri arasında gerçekleşen OECD'nin Vergi İdaresi Forumu (FTA) 17. yıllık Genel Kurul toplantısında aşağıda belirtilen yollarla vergi idaresinin verimliliğini ve etkinliğini artırma konularına odaklanılmıştır.

❖ Vergi idareleri ve üçüncü taraflar arasında otomatik güvenli bilgi paylaşımını desteklemek için pilot uygulama projeleri geliştirmenin yanı sıra hem yapay zekanın güvenilir kullanımı hem de dijital dönüşüm yatırımlarını desteklemek için küresel kanıt tabanı hakkında bilgi paylaşımı.

❖ Küresel asgari verginin uygulanmasına yardımcı olmak ve erken vergi kesinliği elde edilmesine ve ihtilafların en aza indirilmesine yardımcı olacak bir çerçeve geliştirme.

❖ Liderlik, cinsiyet dengesi ve çeşitliliğin teşvik edilmesi konularında eşler arası etkileşim de dâhil olmak üzere, vergi idaresinin küresel olarak dönüşümünü desteklemek için bölgesel vergi örgütleriyle işbirliği içinde vergi kapasitesini arttırma konusunda ortak çaba.

15.11.2024 tarihinde OECD tarafından yapılan duyurunun tam metnine aşağıda yer alan bağlantı linkinden ulaşılabilmektedir.

<https://www.oecd.org/en/about/news/announcements/2024/11/tax-administrations-agree-an-ambitious-set-of-practical-initiatives-to-support-digital-transformation-enhance-tax-certainty-and-deepen-partnerships-on-global-tax-capacity-building.html>

G-20 Liderleri İçin Hazırlanan Vergi Raporu Yayınlanmıştır.

Ekonominin Dijitalleşmesinden Kaynaklanan Vergisel Zorlukların Ele Alınmasına Yönelik İki Sütunlu Çözüm de dâhil olmak üzere uluslararası vergi reformundaki son gelişmeleri ortaya koyan Vergi Raporu OECD tarafından 18.11.2024 tarihinde yayımlanmıştır. Rapor, Matrah Aşındırma ve Kar Aktarımı (BEPS) Projesinin asgari standartlarının uygulanması ve vergi şeffaflığı konularında kaydedilen ilerlemelerin yanı sıra vergi politikası, vergi ve eşitsizlik ile vergi idaresi konularındaki güncel gelişmeler de yer almaktadır.

OECD tarafından yayımlanan raporun tamamına aşağıda yer alan bağlantı linkinden ulaşılabilmektedir.

https://www.oecd.org/en/publications/oecd-secretary-general-tax-report-to-g20-leaders-g20-brazil-november-2024_99a5b4cf-en.html